

NEHEMIYA **Enshokolezi**

Ecitabu ca Nehemiya n'eca Ezra byayandikagwa kuguma. Birhangira n'okurhondwa kwa mwâmi Sirusi w'e Persi wayemereraga Abayahudii okugalu ka e Yeruzalemu n'okuyûbaka buhyâhya aka-Nyamuzinda. Obwo burhonde bwabaga omu mwâka gwa 538 embere ly'okuburhwa kwa Kristu, gwo mwâka gwa 50 enyuma ly'olubungo lw'okululizibwa e Babiloni.

Nehemiya ajizirwe murhegesi w'Abayahudii. Arhenga e Yeruzalemu n'okujà e Persi, cikwône ashubirira e Yeruzalemu okuyish'ihâna amahano mahyâhya g'okukubûla ebishagala byal'ikola birimwo ishâbâbe (Neh 13, 4-31).

Nehemiya al'ikoyakoyire bwenêne erhi kuyûbaka ecishagala c'e Yeruzalemu n'olugurhu lwâco kurhuma. Ali mushibirizi w'omukolo gwâge. Nehemiya ayu size emikolo yâge duba duba ciru akaba abashombanyi bal'ijizire ngasi byoshi bal'ihashire mpu lyo arhag'iyijira. Ecishagala cashub'iyunjula kandi bantu (Neh 1, 1—7, 72).

EBIRIMWO

1. Okuhamagalwa kwa Nehemiya n'okurhumwa emwa Abayahudi cigabi 1, 1—2, 20
2. Okuyûbakwa kw'engurhu za Yeruzalemu: c. 2, 1—7, 72
3. Ezra aciyigîriza amarhegeko g'obushinganyanya: o/ usiku lukulu

Iw'ebihando: c. 8, 1—9, 37

4. Abantu balagânana okushimba amarhegeko ga Nnâmahanga: c. 10, 1-40

5. Amazîno g'abantu bagûkiraga omu cishagala ca Yuda: c. 11, 1—12, 26

6. Okugishwa kw'engurhu za Yeruzalemu: c. 12, 27-47

7. Nehemiya asêza abantu okushimba amarhegeko ga Nnâmahanga: c. 13, 1-31

I. Okuhamagalwa kwa Nehemiya n'oburhumisi bwâge omu Yûda

Okuhamagalwa kwa Nehemiya n'oburhumisi bwâge omu Yûda

¹ Myanzi ya Nehemiya, mugala wa Hakaliya. Omu mwêzi gwa Kisilewu, mwâka gwa makumi abiri*, erhi ndi aha Suza omu nyumpa yâni y'entakabunga.

² Hanani, muguma muli bene wîrhu anacyisha ali n'abantu b'e Buyahudi. Nabadôsa emyanzi eyêrekîre Abayahudi ba shwekûlagwa, barhenga bujâ n'oku biyêrekîre Yeruzalemu.

³ Banacinshuza, mpu: «Balya barhengaga bujâ b'emisigala, n'abandi bantu barhindibukîre omwo cihugo bajaga, emitungo ya Yeruzalemu yahongosire n'emihango yâge yasingonosire n'omuliro».

* **1:1 1, 1** Mwâka gwa 445 embere z'okuburhwa kwa Kristu. Suza lwâli lugo lukulu lw'omu cihugo ciderhwa Elami.

⁴ Erhi nyumva okwo, natamala, nagwîra omulenge, nashinga nsiku zirhali nyi erhi kulaka ndaka; nakaz'icîshalisa n'okushenga Nyamuzinda w'enyanya.

⁵ Nakaz'iderha, nti: «Mâshi Nyakasane Nyamuzinda w'empingu, Nyakasane ne wêne oli mukulu na w'okurhînywa, wêne olanga endagâno n'obwonjo emwa balya bakukunda n'okushimba amarhegeko gâwe.

⁶ “Okurhwiri kwâwe kuyiguke, n'amasù gâwe gabungûke, oyumvîrhize omusengero gwa mwambali wâwe. Ndwîrhe nakubwiragwo mûshi na budufu, kuli bambali bâwe bene Israheli nti obabêre obwonjo oku mabî bakujirire; niono n'enyumpa ya Larha yoshi rhwakugayisize”.

⁷ “Rhwajizire mabî manji bwenêne embere zâwe, rhurhashimhaga amarhegeko gâwe, obulonza bwâwe n'ebinwa wabwîraga mwambali wâwe Mûsa”.

⁸ “Okengêre Yâgirwa kalya kanwa wayûshûlaga erhi obwîra mwambali wâwe Mûsa, erhi: Mukabâ bagoma nâni namushandabanya omu mashanja goshi”;

⁹ “ci nka mwankanashub'iyagalukira emunda ndi, mukanashub'ishimba amarhegeko gâni, mukanakaz'ijira oku ganamuhûnyire, ciru akabâ mwashandîre kuhika ebuzinda bw'igulu, nanashub'ibashubiza halya hantu nacîshogaga nti ho nahira Izîno lyâni”.

¹⁰ “Bali bambali bâwe na lubaga lwâwe wêne wacungulaga n'obuhashe bwâwe bw'Ogalabyoshi”.

¹¹ “Mâshi Nyakasane, okurhwiri kwâwe

kuyumve omusengero gwa mwambali wâwe n'omusengero gw'abandi bambali bâwe barhînya izîno lyâwe. Mâshi Yâgirwa, ojire mwambali wâwe abone iragi ene, ababalirwe n'oyo† muntu! Ago mango erhi nie cirhanza-mamvu omu bwâmi.”»

2

Nehemiya ashubira e Yeruzalemu

¹ Omu mwêzi gwa burhanzi, mwâka gwa kali makumi abiri kurhenga Artazerzesi ali mwâmi, erhi nie w'okurheganya idivayi, nanacil-ihâ mwâmi. Erhi ntasâg'ibâ burhè bundi.

² Mwâmi anacindôsa, erhi: «Cirhumire obusù bwâwe buzinzibire nobwo orhâlwâla? Ntâ cindi agarhali malumwa g'omu murhima».

³ N'obwôba bunji, nanacishuza mwâmi, nti: «Mwâmi aganze. Kurhigi obusù bwâni burhankaz-inzibala, erhi akabâ olugo lubamwo enshinda z'ababusi bâni lwoshi lwahombire, ebyôgo byâlwo byalundugurhwa n'omuliro?»

⁴ Mwâmi anacinshuza, erhi: «Cici walonza okuhûna?» Nanacishenga Nyamuzinda w'e mpingu.

⁵ Kandi nanacishuza mwâmi, nti: «Nka mwâmi abwîne oku okwo kuli kwinjà, na nka mwambali wâwe arhonyire omu masù gâwe, nsengîre ontume e Buyahudi, omu lugo lw'enshinda z'ababusi bâni nshub'igend'iluyûbaka,»

⁶ Mwâmi anacishuza na mwamikazi amu-tamire aha burhambi, erhi: «Okwo kubalama

† 1:11 1, 11 Oyo muntu, kwo kuderha mwâmi Artazerzesi.

kwâwe kwageza mango manganaci na mangaci wagaluka obwo?»

⁷ Okubundi nanacibwîra mwâmi, nti: «Akabà obwîne oku kulinjâ ompè amaruba najà nayêreka abarhambo bali olundi lunda lw'olwîshi lyo bajà bangeza kuhika njè omu Buyahudi;

⁸ n'agandi nanagahêkera Asafi mulanzi w'omuzirhu gwa mwâmi, lyo ampà emirhi natugûlamwo enyumvi z'enyumpa eri oku burhambi bw'aka-Nyamuzinda n'oku nkuta n'enyumpa nagend'ihandamwo.» Mwâmi anacinyêmêrera kulya kwoshi, bulya okuboko kwa Nyamuzinda kundekerirekwo.

⁹ Nanacijà emw'abo barhambo, ebwa lindi ish-iriza ly'olwîshi, nabahà galya maruba ga mwâmi; mwâmi ali antumire n'abakulu b'abasirika bâge, n'abandi basirika balya bashona oku biterusi.

¹⁰ Erhi Sanbalati* w'e Horoni, na Tobiya murhumisi munya-Amoni, bayumva ogwo mwanzi, bagaya bwenêne mpu kurhi oyu muntu ankayîsh'ikombêra ebirugu bya bene Israheli.

Omuhigo gw'okuyûbaka Yeruzalemu

¹¹ Nanacihika aha Yeruzalemu, nahabêra nsiku isharhu.

¹² Nanacizûka budufu na bantu basungunu; ntamanyîsagya ciru n'omuguma ebi Nyamuzinda ali ampizire omu murhima kuli Yeruzalemu. Ntâl'igwêrhe bundi bulyo bwa cihêsi kuleka eci nakazâg'igendakwo.

¹³ Nanacihuluka budufu, nagera omu muhango gw'ebwa Kabanda, najà ebw'iriba lya Dragoni

* **2:10 2, 10** Oyo Sanbalati ali murhegesi w'omu Samâriya.

n'ebwa muhango gwa Camvu, nasinza enyumvi za Yeruzalemu zàli zihongosire n'emihango yali esingônosire n'omuliro.

¹⁴ Nagera omu muhango gw'iriba, n'oku ciyanja ca mwâmi; harhali aha ecihêsi câni cankahashire okugera nancishonyirekwo.

¹⁵ Budufu nanacisôka omu mugezi, najà nalola enyumvi; okubundi erhi ngaluka, nagera omu muhango gw'e Kabanda, nashubira eka.

¹⁶ Abarhegesi b'ecihugo barhali bamanyire ngahi nal'ijîre n'ebi nalonzagya okujira. Kuhika ago mango ntâl'icimanyîsa akantu oku Buyahudi, oli abadâhwa; oli abandi barhegesi, n'oli oku bakozi.

¹⁷ Okubundi nanacibabwîra, nti: «Mubwîne obulagîrire rhulimwo: Yeruzalemu ahombire, emihango yâge yalundugusirwe n'omuliro. Mukanye rhushub'iyûbaka enyumvi za Yeruzalemu na ntyo rhurhacigayaguzibwe n'abandi bantu».

¹⁸ Nanacibashambâlira kurhi okuboko kwa Nyamuzinda w'obwonjo kwantindagakwo na binwa bici mwâmi anambwîzire. Banacishuza, mpu: «Rhugende, rhuyûbake». Banacirhondêra ogwo mukolo mwinjà n'oburhwâli.

¹⁹ Amango Sanbalati w'e Horoni na Tobiya, murhumisi munya-Amoni na Geshemu w'omuharâbu erhi bayumva okwo, barhushekera n'okurhugayaguza. Banaciderha, mpu: «Cici mwajira aha? Ka mukola mwagomera mwâmi?»

²⁰ Nabashuza, nanacibabwîra, nti: «Nya-muzinda w'empingu yêne warhuhà obuhashe.

Rhwêne barhumisi bâge, rhukola rhwarhangira okuyûbaka. Kuli mwe ntà hinyu hiri aha, murhagwêrhi buhashe, nîsi erhi kantu kalebe ka kuyibuka omu Yeruzalemu».

3

Ebyôgo bya Yeruzalemu byashub'iyûbakwa

¹ Eliyashibu, mudâhwa mukulu, na bene wâbo banacirhondêra okuyûbaka omuhango gw'Ebibuzi, bagugishîsa banahirakwo enyumvi; bashakâla ecôgo, banacirherekêra kuhika aha munâra gwa Meya, na kuhika aha munâra gwa Hananeli,

² Aha burhambi bwâbo abakazâg'iyûbakaho bali bene Yeriko, n'aha burhambi bwâbo ali Zakuru, mugala wa Imri.

³ Bene Senaya bayûbaka omuhango gw'Enfî, bahirakwo emitungo n'enyumvi, orhukomyo n'emirhamba.

⁴ Aha burhambi bwâbo abayûbakaga ho bali bene Meremoti mugala wa Uriya ya Hakosi; n'owakazâg'ilungûla aha burhambi ali Meshulami mugala wa Berekiya ya Meshezabeli; n'aha burhambi bwâbo hashakûlulwa na Sadoki mugala wa Bânâ.

⁵ Aha burhambi hashakûlulwa n'abantu b'e Tekowa, cikwône abarhambo* bâbo balahira okujà kuli ogwo mukolo gwa Nnawâbo.

⁶ Yoyada mugala wa Paseya, na Meshulami mugala wa Besodiya bashakûlula omuhango

* 3:5 3, 5 Abarhambo bâbo bo baligi: Nehemiya n'abâbo.

gwa Mîra, bahirakwo emitungo, bagwîkakwo enyumvi, orhukomyo n'emirhamba.

⁷ Aha burhambi hashakûlulwa na Melatiya w'Omugabaoniti, Yadoni, munya-Meremoti, n'abantu b'e Gabaoni n'ab'e Mispá, hôfi n'ak'emmanja k'omurhambo, ishiriza ly'olwîshi.

⁸ Aha burhambi bwâbo, Uziyeli ahashakûlula, ye mugala wa Haraya, mutuzi wa rhulugu; n'aha burhambi bwâge, ashakûlula ho Hananiya, w'omu murhwe gw'abajà abayenga obukù. Baleka Yeruzalemu kuhika aha lukûta lunene.

⁹ Aha burhambi bwâbo, ashakûlula ho Rafaya, mugala wa Huri, murhambo w'ecigabi ca kabiri ca Yeruzalemu.

¹⁰ Aha burhambi, hôfi n'enyumpa yâge, atungûla ho Yedaya, mugala wa Harumafu; aha burhambi, ashakûlula ho Hatushi, mugala wa Hashabanya.

¹¹ Malkiya, mugala wa Harimi; Hashubu, mugala wa Pahati-Mowabu, bashakûlula ecihimbi ca kabiri n'omunâra gw'Amatanûru.

¹² Aha burhambi, ashakûlula ho Shalumu, mugala wa Haloheshi, bo n'abâna bâge; àli murhambo w'ecindi cigabi ca kabiri c'ecihugo ca Yeruzalemu.

¹³ Hanuni n'abayûbakaga e Zonowa, bashakûlula omuhango gw'e Kabanda, baguyûbaka banahirakwo enyumvi, orhukomyo n'emirhamba; bashub'iyûbaka makoro cihumbi kw'olwo lukûta kuhika aha muhango gw'aha Camvu.

¹⁴ Malkiya, mugala wa Rekabu, murhambo w'ecihugo ca Bet-Hakaremi, ashakûlula

omuhango gw'aha Camvu; aguyûbaka anahirakwo enyumvi, orhukomyo n'emirhamba.

¹⁵ Shalunu, mugala wa Kalohoze, murhambo w'ecihugo ca Mispâ, ashakûlula omuhango gw'Iriba, agubwîkîra, ahîrakwo enyumvi, orhukomyo n'emîrirango. Ashub'iyûbaka olukûta lw'iriba lya Silowè, hôfi n'obusâni bwa mwâmi, kuhika oku mashonezo gayandagalire ebwa lugo lwa Daudi.

¹⁶ E nyuma lyâge, Nehemiya mugala wa Azibuku, murhambo wa luhande luguma lw'ecihugo ca Bet-Shuri, ashakûlula kuhika ah'ishiriza ly'enshinda ya Daudi, kuhika oku iriba bayûbakaga, na kuhika oku nyumpa y'Entwâli.

¹⁷ Aha burhambi bwâge bashakûlulaho Abaleviti erhi bayimangîrwe na Rehumu mugala wa Bâni.

¹⁸ Aha burhambi bwâge, ashakûlulaho, ahâli h'ecihugo câge, Hashabya, murhambo w'oluhande lw'ecihugo ca Keyila.

¹⁹ Aha burhambi bwâge, Ezeri, mugala wa Yeshuwa, murhambo w'e Mispâ, ashakûlula ecindi cihimbi c'olukûta câli aha ishiriza ly'enyumpa y'okubikira eby'okulwa aha mongobana.

²⁰ Enyuma zâge, naye Baruki, mugala wa Zabayi, ashakûlula ecindi cihimbi n'obushiru bunene kurhenga oku mongobana kuhika oku muhango gw'enyumpa ya Eliashibi, mudâhwa mukulu.

²¹ Aha burhambi bwâge, ashakûlulaho Mer-emoti, mugala wa Uriya, mugala wa Hakosi,

kurhenga oku nyumpa ya Eliashibi kuhika oku buzinda bw'eyo nyumpa ya Elyashibi.

²² Aha burhambi bwâge bashakûlulaho abadâhwa, bantu b'omu kabanda ka Yordani.

²³ Aha burhambi bwâbo, Benyamini na Hashubu bashakûlula ah'ishiriza ly'enyumpa yâbo. Aha burhambi bwâbo Azariya, mugala wa Maseya mugala wa Ananiya, ashakûlula aha nyumpa yâge.

²⁴ Enyuma zâge, Binuyi, mugala wa Henadadi, a shakûlula olundi luhande kurhenga oku nyumpa ya Azariya, kujà ebwa mongobana kuhika oku kafende.

²⁵ Pelala mugala wa Uzayi, ashakûlula aha i shiriza ly'omongobana n'omunâra gushoshosire embere ly'enyumpa ya mwâmi eri enyanya ly'engo y'empamikwa. Aha burhambi bwâge, ashakûlulaho Pedaya, mugala wa Pareyashi.

²⁶ Abanya-Tineni basigala kulî kuhika aha ishiriza ly'omuhango gw'Amîshi olunda lw'ebushoshôkero bw'izûba n'ebwa gulya munâra gwàli guyômosire.

²⁷ Abanya-Tekowa nabo bashakûlula olundi lunda lw'ogwo munâra gwàli guyômosire na kuhika oku lukûta lwa Ofeli.

²⁸ Enyuma ly'olumvi lw'Ebiterusi, abadâhwa bayish'ishakûlula, ngasi mu guma embere ly'enyumpa yâge.

²⁹ Aha burhambi bwâbo, Sadoki, mugala wa lmeri, ashakûlula aha mbêre ly'enyumpa yâge. Aha burhambi bwâge, a shakûlulaho Shemaya, mugala wa Shekanya, mulanzi w'omuhango gw'ebuzûka-zûba bw'aka-Nyamuzinda.

³⁰ Aha burhambi bwâge ashakûlulaho, Hananya, mugala wa Shelemiya bona Hanuni, ye wali mwâna wa kali-ndarhu muli bene Salafu, banacishakûlula ecihimbi c'olukûta. Aha burhambi bwâbo, ashakûlulaho Meshulamu, mugala wa Berekya, aha mbêre z'enyumpa yâge.

³¹ Aha burhambi bwâge ashakûlulaho Malkiya, muguma omu batuzi b'o rhulugu, kuhika aha mwa bene Natineni n'abarhunzi, embere z'okuhika aha muhango gwa Mifkadi na kuhika oku nyumpa y'enyanya yali aha kafende.

³² N'ekarhî k'enyumpa y'enyanya n'ebwa muhango gw'Ebibuzi, bashakûlulayo abatuzi b'orhulugu n'abarhimbûzi.

Abanzi b'Abayahudi

³³ Erhi Sanbalati amanya oku rhukola rhudwîrhe rhwayûbaka olugurhu, abà burhè, omutula gwamugwârha bwenêne. Agayaguza bene Israheli.

³⁴ Anaciderha embere za bene wâbo, embere z'engabo yâge y'e Samâriya, erhi: «Bici ebyo ezo ntindi z'Abayahudi zidwîrhe zajira? Ka mwanabalekaga bayûbaka obwo? Ka banayishig'ihâna enterekêro obwo? Ka banayishig'iyunjuza lusiku luguma? Ka banahash'ibishûla amabuye g'omutulo omu nsinga y'obwîhirà?»

³⁵ Tobiya wamuli aha burhambi, ali muntu w'e Amoni anaciderha, erhi: «Cikwône mâshi ebyo bayûbaka, nyambwe asôke, ahongole olwo lugurhu lw'amabuye».

³⁶ Oyumve mâshi Nyamuzinda wîrhu, bulya rhukola masheka ga bandi, obahonyezekwo ebyo

bijâci byâbo oku irhwe lyâbo, obajire munyago omu cihugo balulizibwe.

³⁷ Orhababaliraga, orhanakûlaga obubî bwâbo embere zâwe, bulya bagayaguzize Nyamuzinda embere z'abadwîrhe bayûbaka.

³⁸ Rhwanaciyûshûla okuyûbaka olugurhu lwîrhu, na olugurhu lwîrhu lwanacihumana lwoshi kuhika omu karhî kâlwo, bulya olubaga lwâlî lujizire ogwo mukolo n'omurhima gwoshi.

4

¹ Erhi Sanbalati, Tobiya, Abaharâbu, Abanya-Moniti n'Abashibiditi bayumva oku rhusêzize okushashula ebyôgo bya Yeruzalemu n'oku emirhule yoshi ekola hôfi efukâle, bakunira bwenêne.

² Balâlira boshi okurhabâlira Yeruzalemu mpu batulemwo itumbà, n'okumubonêsa za mêmè.

³ Rhwashenga Nyamuzinda wîrhu, rhwanajira abalanzi b'obudufu na mûshi lyo rhuhash'icilanga kuli bo.

⁴ Ci Yûda* anaciderha, erhi: «Obushiru bw'abûbasi bukola bwajà bwanyiha n'enundo y'ebijonjolekeza yamaluga, hali amango rhurhankacihasha okuyûbaka olu lugurhu».

⁵ Nabo abashombanyi bîrhu bakâderha oku lwâbo, mpu: «Barhamanye, barhanabone kuhika rhubarhinde kwo; rhwabayîrha boshi na ntyo rhucike ogwo mukolo guruhag'ijirwa».

* **4:4 4, 4** Yûda, ntyo kwo bakâg'iderha Abayahudi bal'isigîre omu cihugo câbo erhi abandi babà bamalulizibwa e Babeli. Barhal'igwêrhe obulonza bw'okuyûbaka ecôgo ciyâhya ca Yeruzalemu.

⁶ Amango Abayahudi bayûbakaga emwâbo bayishaga, barhurhonda kali ikumi ahantu abo banzi bayishe bakola bal'irhurhêra.

⁷ Okubundi obwo nanacihira olubaga mw'aho hantu enyuma ly'olukûta, halya harhankaboneka, najà nabahira ngasi mulala hâgo, n'engôrho zâbo, n'amatumu gâbo, n'emisherho yâbo.

⁸ Erhi mbà namalola bwinjà, nagend'ibwîra abarhambo, abatwî b'emmanja, abasigalaga omulubaga, nti: «Murhayôbohaga! Kengêri Nyamubâho, ye mu kulu ye na w'okurhînywa, mulwîre bene winyu, mulwîre bagala na bali binyu, mulwîre bakinywi n'enyumpa zinyu».

⁹ Erhi abashombanyi bîrhu bayumva oku rhukola rhumanyire omulâli gwâbo n'oku Nyamuzinda anatwîre omu muhigo gwâbo, bagaluka enyuma, rhweshi rhwacîshubirira oku mikolo yîrhu, ngasi muguma aha anakazâg'ikola.

¹⁰ Ci kurhenga ago mango, bantu bâni, ecihimbi c'abantu bâni cakayûbaka erhi n'ecindi cihimbi cifumbasire amatumu, empenzi. emisherho n'emishâbîro. Abarhambo banabêra enyuma ly'olubaga lwa bene Yûda.

¹¹ Muli balya bakâg'iyûbaka olugurhu, abakazâg'ishonera enyanya, oku babarhwîre emizigo, oku badwîrhe bayûbaka na kuboko kuguma, n'okundi kufumbasire itumu.

¹² Abandi bakazâg'iyûbaka erhi na ngasi muguma ankenyîre engôrho yâge ecibunu. Owakazâg'ibûha omushekera erhi anali aha burhambi bwâni.

¹³ Nanacibwîra abarhambo, abatwî b'emmanja n'abâli basigîre omu lubaga, nti: «Omukolo gwaluga gwamanagaliha; rhweshi rhwashanda-banyire oku lugurhu, rhuli kulî ngasi baguma n'abâbo.

¹⁴ “Aha mwankanayumva babûhira omushekerera, munayishe mweshi aha burhambi bwîrhu, Nyamuzinda wîrhu arhulwîra”.

¹⁵ “Oku rhwakazâg'iyûbaka, ecihimbi canarhola amatumu kurhenga bucânûla kuhika enyenyêzi”.

¹⁶ “Ago mango nashub'ibwîra olubaga, nti: Ngasi muguma na mwambali wâge ageze obudufu aha Yeruzalemu, akârhulanga budufu na mûshi okukola”.

¹⁷ “Cikwône, oli nie, oli bene wîrhu, oli olubaga; n'abantu bali nâni, ntà mango rhwarhenzire omu myambalo yîrhu. Ngasi muguma ali agwêrhe ecôji ekulyo kwâge”.

5

*Amazibu g'akalamo amango ga Nehemiya.
Obukuze bw'oburhegesi bwâge*

¹ Hanacizûka okucîduduma kw'olubaga na bakâbo kuli bene wâbo b'A Buyahudi baguma baguma.

² Baguma bakâg'iderha, mpu: «Rhwahâna bagala bîrhu na bali bîrhu lyo rhuhâbwa ngano nyinji, rhulye lyo rhulama».

³ abandi bakaz'iderha, mpu: «Rhuguze amashwa gîrhu n'enkoma zîrhu z'emizâbîbu, n'enyumpa zîrhu, lyo rhubona ebi rhwakaz'irya».

⁴ Abandi bakaderha, mpu: «Omu kuvurha ibarati lya mwâmi, rhugwâsirwe rhubone ensaranga omu kuhâna amashwa gîrhu n'enkoma zîrhu z'emizâbîbu nka cikinja.

⁵ «Mpu na buno omubiri gwîrhu guli nka omubiri gwa bene wîrhu, abâna bîrhu bali nk'abâna bâbo, âla oku rhwajira abâna bîrhu bajà, abarhabana n'abanyere. Hali baguma omu banyere bîrhu bakola bali bajà-kazi! Na ntâco rhwankahasha kuli okwo, bulya amashwa gîrhu n'enkoma zîrhu z'emizâbîbu zikola zibà za bandi».

⁶ Nabà burhè bwenêne erhi nyumva eyo midudumo yâbo n'ebyo binwa byâbo?

⁷ N'erhi mbà namacija emurhima, nakalihira abakulu n'abashamuka, nababwîra, nti: «Kuziga mukola muhoza bene wîrhu mpu na kuhika bamugalulire obunguke. N'erhi mbà namalâlîka ihano erhi bo bàrhuma, nanacibabwîra ntyâla, nti:

⁸ «Rhvacungwîre bene wîrhu b'Abayahudi bali baguzîbwe emwa agandi mashanja, kurhi mw'oyo mukolaga mwalonz'icigûza mwênene emwa bene winyu nobwo rhinga emwîrhu yo bankayishir'iguzîbwa?» Bahulika, babula eci bàdesire.

⁹ Nanacyûshûla, nti: «Arhali kwinjà oku mudwîrhe mwajira! Ka murharhegesirwi okugera omu burhinye bwa Nyamuzinda wîrhu lyo rhurhag'igalwa n'agandi mashanja g'abashombanyi bîrhu?

¹⁰ «Niono, bene wîrhu na bambali bâni, rhwabahozize ensaranga n'engano, rhulekage okwo kuhoza kwa bene okwo».

¹¹ «Kuziga mubagalulirage amashwa gâbo,

enkoma zâbo, n'emizâbîbu yâbo, n'emirhi yâbo y'amavurha, mizêti, enyumpa zâbo n'ecihimbi ca kal'igana c'ensaranga zâbo, idivayi lihyâhya n'amavurha mwabasezagya mpu bamuhê nka bunguke. Ebyo bibè kurhenga ene».

¹² Banacinshuza, mpu: «Rhwabigalula rhurhacibahûne cici, rhwajira oku onadesire.» Nanacihamagala Abadâhwa, nabagasha nti bakajira okwo aka akanwa kanali.

¹³ Nagûkumula ecirondo câni, nanaciderha, nti: «Nyamuzinda ogûkumulîre embuga kuli n'enyumpa yâge, ngasi muntu wamusige busha!» Olubaga lwanancishuza lwoshi, mpu: «Amen!» Olubaga lwakuza Nnâmahanga, lwanacishimba kalya kanwa.

¹⁴ Kurhenga olusiku mwâmi anyimanzagya mpu mbè nie murhambo wâbo omu Buyahudi, kwo kuderha omwâka gwa kali makumi abiri kuhika oku mwâka gwa kali makumi asharhu gw'okuyîma kwa mwâmi Artazerzesi, myâka ikumi na ibiri yoshi, erhi oli nie, oli bene wîrhu, rhurhaderhaga mpu rhwankalya oku mugati gw'omurhambo.

¹⁵ Abarhambo bali banshokolîre bali erhi balibuzize abantu omu kukaz'ibahûna emigati n'idivayi, na kandi sikêli makumi anni za marhale, n'abantu bâbo bônene bakalibuza olubaga, ci niehe ntajira ga ntyôla erhi kurhînya Nyamuzinda kurhuma.

¹⁶ Na ciru kuli okwo, nacîhangâna kuli ogwo mukolo gw'okuyûbaka olugurhu, rhweshi rhurhagulaga ciru ishwa liguma ly'omuntu, abantu bâni bacîlunda kuli ogwo mukolo gônene.

17 Oku cîbo câni kwakag'ijà bantu igana na makumi arhanu ba Buyahudi n'abatwî b'emmanja n'abandi bakazâg'ij'emunda rhuli barhenga omu mashanja garhuli eburhambi.

18 Alaga ebi bakazâg'integanyiza ngasi lusiku: Cimasha ciguma na bibuzi ndarhu, birya banacîshogaga, engoko, na ngasi nsiku ikumi, bannandêrhera idivayi linakwânîne, linji. Na ciru nkaba ntyo ntaderhaga nti nankahûna omugati gw'oburhambo, bulya emikolo yali yamagonza bwenêne olubaga.

19 «Yâgirwa Nyamuzinda wênene omanyâge kuli nie, ngasi koshi najirîre olu lubaga».

6

Obulyâlya bw'abashombanyi ba Nehemiya

1 Sanbalati, Tobiya n'olya Muharâbu Geshemu na ngasi bandi banali bashombanyi bîrhu, bayumva oku nashubir'iyûbaka olugurhu n'oku murhaciri ciru n'omurhule muguma.

2 Cikwône ago mango ntâl'incihira enyumvi oku mihango, Sanbalati, na Geshemu banacintumiza, mpu: «Oyîshe rhushambâle rhweshi omu bishagala omu kabanda ka Ono». Bali bahizire okunjirira kubî.

3 Nalika entumwa, zagend'ibabwîra, erhi: «Niono omukolo gwankayimanzibwa ebwa kubà namayandagalira emunda muli?»

4 Banacintumiza kani na binwa bya bene ebyo, nâni nakaz'ibagalulira ishuzo ly'okulahira.

⁵ Oku lwa karhanu, Sanbalati anacintumira omwambali kuli okwo erhi adwîrhe n'amaruba mabungûle.

⁶ Bali bayandisiremwo ntyâla, mpu: «Omwanzi gwagera omu mashanja goshi n'emwa Geshemu, boshi banadwîrhe bahamîriza oku we n'Abayahudi muli omu muhigo gw'okugoma, mpu co cirhumire mushub'iyûbaka olugurhu n'oku we wayîsh'ibà mwâmi wâbo.

⁷ “Mpu ciru wajizire ho abalêbi mpu bayish'ikuyîmika aha Yeruzalemu, mpu: Mwâmi ali omu Buyahudi. Bakola bagend'imanyîsa mwâmi ogwo mwanzi. Oyîshe rhujire ihano haguma”».

⁸ Namugalulira amashuzo, nti: «Ntâ kuguma muli okwo kwoshi odesire kwabîre, omu murhima gwâwe okuzire ebyo».

⁹ Bulya boshi bakazâg'ilonza okurhuyôbohya, bakaz'iderha, mpu: «Nkaba hali amango amaboko gâbo gankaleka ogwo mukolo, gurhanacibê. Buno Yâgirwa Nyamuzinda ohê amaboko gâni emisî».

¹⁰ Nanacijà emunda Shemaya, mugala wa Delaya, mugala wa Mehatabeli ali. Ali acîyigalîre anacimbwîra, erhi: «Rhujè rhwembi oku ka-Nyamuzinda, omu ndalâlà yako*, rhunakayigale, bulya bal'ikuyîrha; na budufu bayish'ikuyîrha».

¹¹ Nashuza, nti: «Omuntu oli nka nie kurhigi ankayaka wâni! Na kurhigi omuntu oli nka

* **6:106, 10** Shemaya mwene Delaya al'icirhebire mpu abâ mulêbi n'obwo al'irhumirwe na Sanbalati mpu arhebe Nehemiya ajè omu cirhînyiro ca Nyamuzinda. Arhal'igwêrhe oluhûma lw'okujà ahata-gatîfu bulya arhâli mudâhwa. N'erhi ankajizire ntyo, Abayahudi barhankalesire kwamubonya nshonyi.

nie ankayakira omu ndalâlà y'aka-Nyamuzinda agal'ilama, Ntjamwo».

¹² Nabona oku arhali Nyamuzinda wamurhumaga. Aderhaga ebyo binwa biri nka bya kulêba nobwo Tobiya boshi na Sanbalati bali bama-mushumika.

¹³ Bâli bamamushumika mpu lyo mbona obwôba, njire oku bâdesire na ntyo njire ecâha; kandi banajà banyâlîza na ntyo enshonyi zingwârhe.

¹⁴ 'Kengêra mâshi Yâgirwa Nyamuzinda wâni, ago mabî Tobiya na Sanbalati bakola banjirira. Kuguma n'olya mulêbi Noadya n'abandi balêbi balonzagya okunyobohya'.

¹⁵ Olugurhu Iwanaciyunjula omu nsiku makumi abiri n'irhanu z'omwêzi gwa munâni.

¹⁶ Erhi abashombanyi bîrhu bakumanya, go galigi mashanja goshi rhwayûbakanagwa nago, boshi bayôboha, barhemuka, bayumva oku ali oku buhashe bwa Nyamuzinda wîrhu kw'ogwo mukolo gwajizirwe.

¹⁷ Muli ago mango baguma b'omu Buyahudi, bayûshûla okuyandikira Tobiya, naye Tobiya akaz'ibagalulira amashuzo.

¹⁸ Bulya banji omu Buyahudi bali balungîne naye omu cihango na ebwa kubà banji muli bo bâli bakwî ba Shekanya, mwene Ara, na kulya kubà omugala Yohanani ali ayansire mwâlî wa Meshulamu, mwene Berekiya.

¹⁹ Bakazâg'iyôrha baderha ebijiro byâge binjà n'engeso zâge nyinjà embere zâni banabul'igend'imubwîra oku naderhaga. Tobiya akaz'intumira amaruba g'okunyôbohya.

7

Okulanga olugo lwa Yeruzalemu

¹ Erhi bayûsa okuyûbaka olugurhu n'erhi mbà namahirakwo enyumvi, abayimba, abalanga enyumvi, abaleviti, bahâbwa omukolo gw'okulanga.

² Nahà mulumuna wâni Hanani obuhashe bw'okurhegeka Yeruzalemu, boshi na Hananiya ye wali murhambo w'abakazâg'ilanga olugo, bulya ali muntu mwemêzi n'orhînya Nyamuzinda kulusha bantu banji bwenêne.

³ Nanacibabwîra, nti: «Irhondo enyumvi za Yeruzalemu zirhayigulagwa n'izûba lirhacirhangira okubasha, bijingo, amango abalanzi baciri ngasi muguma aha alanga, bânahamika, bakomeze, enyumvi; budufu, banahirakwo abalanzi, ngasi baguma aha bakâlanga, na ngasi muguma embere z'enyumpa yâge».

Oku abantu balugaga omu lugo lwa Yeruzalemu

⁴ Olugo lwâli lugali na lunene, ci abantu bâlimwo bâli banyi n'enyumpa zirhâli zicishakûlulwa.

⁵ Nyamuzinda ampira omu murhima olukengêro lw'okuganja abakulu, abatwî b'emmanja n'olubaga lwoshi mpu baganjwe.

⁶ Alaga abantu barhengaga emunda bakâg'ilibuzibwa omu bujâ: bo balya Nabukondonozi mwâmi w'e Babiloni, ali agwâsire mpira, banashub'igaluka e Yeruzalemu omu Buyahudi, ngasi muguma omu lugo lwâge*.

* 7:6 7, 6 Lolâ Ezr 2, 1.10.

⁷ Bo bayishaga boshi na Zorobabeli: Yozwè, Nehemiya, Azariya, Raamyà, Nahamani, Mardokayi, Bilshani, Misperiti, Bigivayi, Nehumu, Bânâ.

Omulala gw'abalume b'omu lubaga lwa bene Israheli,

⁸ bagala ba Paroshi: bihumbi bibiri na bantu igana na makumi gali nda na babiri;

⁹ bene Shefatiya: magana asharhu na makumi gali nda na babiri;

¹⁰ bene Ara: magana gali ndarhu na makumi arhanu na babiri;

¹¹ bagala ba Pahati-Mowabu: kwo kuderha bagala ba Yozwè na ba Yowabu: bihumbi bibiri na magana gali munâni na ba ntu ikumi na munâni;

¹² bagala ba Elamu: cihumbi na magana abiri na makumi arhanu na bâni;

¹³ bagala ba Zatowu, magana gali munâni na makumi anni na bantu barhanu;

¹⁴ Ben Zakayi, magana gali nda na makumi gali ndarhu;

¹⁵ ba gala ba Binuyi, magana gali ndarhu na makumi anni na munâni;

¹⁶ bagala ba Bebayi, magana gali ndarhu na makumi abiri na munâni;

¹⁷ bagala ba Azgadi, bihumbi bibiri na magana asharhu na makumi abiri na babiri;

¹⁸ bagala ba i Adonikamu, magana gali ndarhu na makumi gali ndarhu na nda;

¹⁹ bagala ba Bigwayi, bihumbi bibiri na makumi gali ndarhu na nda;

20 bagala ba Adini, magana gali ndarhu na makumi arhanu na barhanu;

21 bagala ba Ateri, kwo kuderha bene Hizikaya, makumi gali mwenda na munâni;

22 bagala ba Hashumu, magana asharhu na makumi abiri na munâni;

23 bagala ba Bezayi, magana asharhu na makumi abiri na bâni;

24 bagala ba Harifa, igana n'ikumi na babiri;

25 bagala ha Gabaoni, makumi gali mwenda na barhanu;

26 abantu b'e Betelehemu n'ab'e Netofa: igana na makumi gali munâni na munâni;

27 abantu b'e Anatoti, igana na makumi abiri na munâni;

28 abantu b'e Bet-Azmavet. makumi anni na babiri;

29 abantu b'e Kiryati-Yearimu, ab'e Kefira n'ab'e Beroti: magana gali nda na makumi anni na basharhu;

30 abantu b'e Rama n'ab'e Geba: magana gali ndarhu na makumi abiri na muguma;

31 abantu b'e Mikmasi, igana na makumi abiri na babiri;

32 abantu b'e Beteli na Ayi igana na makumi abiri na basharhu;

33 bagala b'owundi Nebo, makumi arhanu na babiri;

34 bagala b'owundi Elamu, cihumbi na magana abiri na makumi arhanu na bâni;

35 bagala ba Harimu, magana asharhu na makumi abiri;

36 bagala ha Yeriko, magana asharhu na

makumi anni na barhanu;

³⁷ bagala ba Lodi, abà Hadidi, n'abà Ono: magana nda na makumi abiri na muguma;

³⁸ bagala ba Senaya, bihumbi bisharhu magana gali mwenda na makumi asharhu.

³⁹ Abadâhwa, bagala ba Yedaya b'omu mwa Yozwè: magana gali mwenda na makumi gali nda na barhanu;

⁴⁰ bagala ba Imeri, cihumbi na makumi arhanu na babiri;

⁴¹ bagala ba Pashehuri, cihumbi na magana abiri na makumi anni na nda;

⁴² bagala ha Harimu, igana n'ikumi na nda.

⁴³ Abaleviti, bagala ba Yozwè, ba Kadmieli n'omu bagala ba Hodeva: makumi gali nda na basharhu.

⁴⁴ Abayimha, bo bagala ba Asafi: igana na makumi anni na munâni.

⁴⁵ Abalanga enyumvi, bo bagala ba Shalumu, Ateri, Talmoni, Akubu, Hatita, Shobayi: igana na makumi asharhu na munâni.

⁴⁶ Abayankiriragwa, bo bâna ba Siha, abâna ba Hasufa, abâna ba Tabaoti;

⁴⁷ bagala ba Kerosi, bagala ba Siya, bagala ba Padoni,

⁴⁸ bagala ba Lebana, bagala ba Hagaba, bagala ba Shalmayi,

⁴⁹ bagala ba Hanani, bagala ba Gideli, bagala ba Gahari,

⁵⁰ bagala ba Reaya, bagala ba Resini, bagala ba Nekoda,

⁵¹ bagala ba Gazamu, bagala ba Uza. bagala ba Pasea,

⁵² bagala ba Besayi, bagala bene Meuni, bagala bene Nefusimi,

⁵³ bagala ba Bakubuki, bagala ba Hakufa, bagala ba Haruru,

⁵⁴ bagala ba Basliti, bagala ba Mehida, bagala ba Harasha,

⁵⁵ bagala ba Barkosi, bagala ha Sisera, bagala ba Tema,

⁵⁶ bagala ba Nesiya, bagala ba Hatifa.

⁵⁷ Bene bambali ba Salomoni, bagala ba Sofer-iti, bagala ba Sotayi, bagala ba Perida,

⁵⁸ bene Yahala, bene Darakoni, bene Gideli.

⁵⁹ bene Shefatiya, bagala ba Hatili, bagala ba Okereti, bagala ba Asebayimi.

⁶⁰ Boshi haguma abâna b'abajà ba Salomoni: magana asharhu na makumi gali mwenda na babiri.

⁶¹ Alaga abarhengaga e Tel-Mela, e Tel-Harsha, e Kerubu. e Adoni, n'e Imeri, barhana-manyîsagya emilala yâbo n'obûko bwâbo.

⁶² Akabà bali bene Israheli: bagala ba Delaya, bagala ba Tobiya, bagala ba Nekoda: magana gali ndarhu na makumi anni na babiri.

⁶³ N'omu badâhwa, bagala ba Habaya, bagala ba Hakosi, bagala ba Barzilayi, omuntu w'e Gileadi, banacikahamagalwa oku izîno lyâbo.

⁶⁴ Balonza ebitabu b'iburha lyâbo, yo erigi nkonokà yâbo, banabibula, barhenzibwa omu budâhwa.

⁶⁵ N'omurhambo abahanza okukaz'ilya ebintu bitagatîfu bwenêne, kuhika amango hayîsha omudâhwa Urimu na Tumimu.

⁶⁶ Omubalè gwâbo boshi, gwahika omu bantu bihumbi makumi anni na bibiri bya bantu magana asharhu na makumi gali ndarhu.

⁶⁷ Buzira kuganja bambali na bambalikazi bâbo: bâli bahisire omu bantu bihumbi nda na magana asharhu na bantu makumi asharhu na nda. Bàlimwo nshekereza balume n'abakazi magana abiri na makumi anni na barhanu.

⁶⁸ Ebiterusi byâli magana anni na makumi asharhu na birhanu na ndogomi bihumbi ndarhu na magana gali nda na makumi abiri.

⁶⁹ Banji omu barhambo b'emilala, bajira eby'okurhabâla oku mukolo. Omurhambo ahebakwo magerha cihumbi ga masholo, mbehe makumi arhanu na bishûli makumi asharhu bya badâhwa.

⁷⁰ Abakulu b'emilala bahira omu mbîko y'omukolo, magerha bihumbi makumi abiri bya magerha ga masholo na bihumbi bibiri na magana abiri bya byuma bya lunyerere n'ebishûli.

⁷¹ Ebindi byasigalaga omu byâhanagwa n'olubaga, byahika omu magerha bihumbi makumi abiri bya masholo, bihumbi bibiri bya byuma bya lunyerere n'emyambalo y'obudâhwa makumi gali ndarhu na nda.

⁷² Ntyo kwo Abadâhwa bahandaga omu Yeruzalemu kuguma n'abandi bantu basungunu, abimbiza, abalanga enyumvi, abantu b'omu lubaga kwônene, abanya-Tenesi, bene Israheli boshi, ngasi baguma baja omu bishagala byâbo.

Omurhondêro gw'idini ly'Abayahudi: Ezra asoma ecitabu c'Amarhegeko. Olusiku lukulu lw'Ebifumba

Erhi omwêzi gwa kali nda gubaluka, bene Israheli boshi erhi bakola bayûbasire ngasi muguma omu lugo lwâbo, ¹ olubaga lwoshi lwanacibugânana nka muntu muguma omu muhanda erhi aha lumvi lw'amîshi. Banacibwîra omwandisi mpu alêrhe ecitabu c'oburhegesi bwa Mûsa, cirya Nyamuzinda arhegekaga Israheli.

² Omudâhwa Ezra anaciyisha adwîrhe cirya citabu c'oburhegesi embere z'endêko y'abalume n'abakazi na ngasi bandi banahashire okuyumva: lwâli lusiku lurhanzi lw'omwêzi gwa nda.

³ Arhondêra okusoma omu citabu kurhenga sêzi kuhika aha karhî k'omulegerege muli eyo ngo yali aha lumvi lw'Amîshi, acisomera embere z'abalume n'abakazi na ngasi bandi bankanahashire okuyumva; olubaga lwanacirhega amarhwîri omu kusomwa kw'eco citabu c'Amarhegeko.

⁴ Omwandisi Ezra ali ayîmanzire oku hy'olurhalarhala lw'empaho hyâli hiyûbakirwe ogwo mukolo, n'eburhambi bwâge, ekulyo yali: Matiti, Shema, Anaya, Uriya, Hilkiwiya na Maseya; ekumosho yali: Pedaya, Mishaheli, Malkiya, Hashumu, Zakariya na Meshulami.

⁵ Ezra anacibungûla ecitabu e mbêre z'olubaga lwoshi, bulya ali enyanya ly'olubaga lwoshi, n'erhi abà amabungûla ecitabu, olubaga lwoshi lwayimanga.

⁶ Ezra akuza Nyakasane, ye Nyamuzinda mukulu n'olubaga lwashuza lunahizire amaboko enyanya, mpu: «Amen! Amen!» Bayunama, bafukama, bafukamîriza embere za Nyakasane, obusù bwashiga idaho.

⁷ (Naye Yozwè, Bâni, Sherebiya, Yamini, Akubu, Shabtayi, Hodiya, Maaseya, Kelita, Azariya, Yez-abati, Hanani, Pelaya, boshi n'abaleviti bak-abwîriza olubaga kulî eby'oburhegesi; ci erhi na ngasi muguma anayimanzire halya anali).

⁸ Ezra asoma omu citabu c'Amarhegeko ga Nyamuzinda, ahugûla, anayumvîsa ebinwa byoshi, ntyo bayumva ebyasomagwa.

⁹ Omurhambo Nehemiya, omudâhwa n'omwandisi Ezra boshi n'abaleviti, bakazâg'ihugulira olubaga, banacilubwîra, mpu: «Olu lusiku luli lutagatîfu embere za Nyakasane, Nyamuzinda winyu; murhacibaga burhè erhi kulaka, bulya ebwa kubà olubaga lwoshi lwakâg'ilaka erhi luyumva ebinwa by'oburhegesi».

¹⁰ Ezra anacibabwîra, mpu: «Mugendage muj'irya enyama zishushagîre, munywe n'amamvu garhali makali, munahêkerekwo n'olya orhagwêrhi ecihimbi, bulya olu lusiku luli lutagatîfu emwa Nyamuzinda Nnawîrhu, murhabâga burhè bulya obushagaluke bwa Nyamuzinda bwo bugale bwinyu».

¹¹ Abaleviti bakarhûliriza olubaga omu kulubwîra, mpu: «Muhuluke bulya olu lusiku luli lutagatîfu, murhacîlibuzagya».

¹² Olubaga lwoshi lwanacikanya lwaj'irya lwananywa, bashegulana, banajà omu

bushagaluke bunji. Kulya kubà bayumvîrhe ebinwa balonzagya okubamanyîsa.

¹³ Oku lusiku lwa kabiri, abashamuka b'emilala y'ishanja lyoshi, abadâhwa n'abaleviti banacishubuzagya eburhambi bwa Ezra ye wali mwandisi, mpu bayige ebinwa by'Amarhegeko.

¹⁴ Banacishanga aha bayandisire muli ago Marhegeko ga Nyakasane g'omu mango ga Mûsa, oku bene Israheli boshi bagwâsirwe bak-agend'ihanda omu bifumba oku lusiku lukulu lw'omwêzi gwa kali nda.

¹⁵ N'oku bagwâsirwe bamanyîse banageze omulâli omu bishagala byoshi n'omu Yeruzalemu, bajè baderha, mpu: «Kanyi mweshi oku ntongo, mukekekwo amashami g'emirhanda y'eka, emizêti, amashami g'emirhanda y'emuzirhu, amashami g'emishugushugu, amashami g'emibo, na ngasi gandi mashami g'emirhi y'ecishakashaka, mugend'iyûbakamwo nk'oku binayandisirwe».

¹⁶ Okubundi olubaga lwanacigenda lwayîsha ludwîrhe amashami, lwayûbaka ebifumba ngasi muguma aha nyumpa yâge, omu ngo yâbo, omu lulenga lwa aka-Nyamuzinda, omu ngo y'aha lumvi lw'Amîshi n'omu ngo y'olumvi lwa Efrayimu.

¹⁷ Endêko ya balya banarhengaga bujâ boshi banaciyûbaka ebifumba, banacilâla mulya bifumba. Kurhenga Yozwè mugala wa Nuni kuhika ago mango bene Israheli barhali basâg'ijira kwa bene okwo. Bashagaluka bwenêne.

¹⁸ Bakasoma omu citabu c'oburhegesi bwa Nyamuzinda ngasi lusiku, kurhenga oku lusiku

lurhanzi kuhika oku lusiku luzinda. Bajira olwo lusiku lukulu miregerege nda n'oku lusiku lwa kali munâni bafundika nk'oku Amarhegeko gadesire.

9

Ebijiyo by'okukûla ecâha

¹ Omu nsiku makumi abiri n'ini z'ogwo mwêzi gwonêne, bene Israheli banacibugânana mpu bacîbabaze, bayambala sunzu, banacitulira oluvù omu irhwe*.

² Bene Israheli boshi banaciciyêgûla oku bandi b'embuga, banacihûna bwimanga obwonjo oku byâha byâbo n'oku mabî g'ababusi bâbo.

³ Oku ngasi muguma anali halya ayîmanzire, banacisoma omu citabu c'oburhegesi bwa Nyakasane wâbo Nyamuzinda, kasanzi kaguma k'omulegerege. Akandi kasanzi bahûnamwo obwonjo oku byâha byâbo n'akandi baharâmya Nyamubâho Nyamuzinda wâbo.

⁴ Yozwè, Buni, Kadmiyeli, Shebanya, Bahuni, Sherebiya, Bâni na Kenani, erhi babà bamasôkera ahantu hajire enyanya ho hali h'Abaleviti boshi, banacirhangira bayâmira emunda Nyakasane Nyamuzinda wâbo ali n'izù linene.

⁵ Nabo† Abaleviti: Yozwè, Kadmiyeli, Bâni, Hashabneya, Sherebiya, Hodiya, Shebanya, boshi na Petahya, banaciderha, mpu: «Yîmuki, mukuze Nyamubâho Nyamuzinda winyu».

* **9:1 9, 1** Lolà Ezr 10, 44. † **9:5 9, 5** Eyi milongo 5-37: Lolà Lul 78 (79); Burh 36, 17.

Okuzibwe emyâka n'emyâka, Nyakasane Nyamuzinda wîrhu! Likuzibwe Izîno ly'irenge lyâwe, erilushire ngasi bukuze na ngasi irenge.

⁶ Wêne Yâgirwa Nyakasane, we walemaga empingu, amalunga g'amalunga, na ngasi binabayo byoshi, n'igulu na ngasi binabamwo byoshi, we walemaga enyanja na ngasi ebi zijira byoshi, wêne w'ehà ebyo byoshi obuzîne n'ebiremwa by'empingu binakukuze.

⁷ Wêne Yâgirwa Nyakasane, we Nyamuzinda, wêne wacîshogaga Abramu, wanacimukûla omu cihugo ca Uru e Kalideya, wêne wamuyîrikaga izîno lya Abrahamu.

⁸ Wabwîne oku omurhima gwâge gubà gwa bushinganyanya embere zâwe, wanacilagâna mweshi naye oku wahà iburha lyâge ecihugo c'Abanya-Kanâni, Abahititi, Abamoreni, Abaperiziti, Abayebuseni, Abagirigashiti, wanalanzire ako kanwa kâwe bulya ôbà mushinganyanya.

⁹ Wabwîne kurhi ababusi bîrhu balibukaga omu Mîsiri, wanayumva omulenge gwâbo oku Nyanja y'Amashekesheke.

¹⁰ Wajizire ebimanyîso n'ebirhangâzo embere za Faraoni mwâmi w'e Mîsiri, abambali n'olubanga lw'ecihugo câge coshi, bulya wali'imanyire oku wal'ijizire obwinjà embere z'ababusi bîrhu, n'izîno lyâwe lyanacija irenge nk'oku binali oku lw'ene.

¹¹ Wahahanywîre enyanja embere zâbo, banaciyikira eyo nyanja n'amagulu burhajoma. Ci wadubindika balya bashombanyi bali babashimbire omu nyanja nka kula banadubindika ibuye emudubwi.

12 Mûshi, waja wabagendana n'enkingi y'ecitù na budufu n'enkingi y'omuliro mpu lyo obamolekera n'okubalangula enjira bashimba.

13 Wabunguluka oku ntongo ya Sînayi, wabashambâza kurhenga empingu, wanacibahà Amarhegeko gashingânîne, marhegeko g'okunali, marhegeko minjà bwenêne.

14 Wabamanyîsa olusiku lukulu lwawe lwa Sabato, wanacibahà Amarhegeko omu kanwa k'omurhumisi wawe Mûsa, njira, n'oburhegesi bw'ekanwa kawe.

15 Kurhenga empingu, wanacibahà omugati gw'okufumya ishali lyâbo, gwahonaga empingu, wakûla n'amîshi omu ibuye mpu batwemwo enyôrha yâbo. Wanacibabwîra mpu bajage muli cîrya cihugo wahigaga mpu wabaho.

16 Ci ababusi bîrhu bôhe, baluza obucîbone, baniola igosi, barhashimbaga amarhegeko gawe.

17 Balahira okuyumva, barhanacikengeraga birya birhangâzo byawe, birya wajiraga oku bunguke bwâbo. Baniola ecikanyi c'igosi na muli obwo bugoma bwâbo bacîfinja okushubira e Mîsiri omu buja bwâbo. Cikwône oli Nyamuzinda obabwira duba, Nyamuzinda mutûdu na wa bwonjo, mulembu omu kukunira na mugale omu minjà, na ntyo orhabalekereraga.

18 Ciru n'amango bacîjiriraga akanina k'amasholo banakâderha, mpu: «Alà oyu, ye kola Nyamuzinda wawe wakukûlaga e Mîsiri,» banahemula amahêma gâbo n'amabî manji.

19 Woyo, omu lukogo lunji, orhabajandikaga omu irungu n'erya nkingi y'ecitù orhayiyegûlaga kulibo, yakaz'iyôrha yabalongôlana omulegerege

gwo shi. Ciru n'erya nkingi y'omuliro yajâga yabamolekera budufu, kuguma n'omu njira bali bagwâsirwe okushimba.

²⁰ Wabahire omûka gwâwe mpu lyo bahin-duka bîrhonzi, orhalahiraga mpu amâna gwâwe garhaje omu kanwa kâbo, wanacibahà amîshi oku nyôrha yâbo.

²¹ Myâka makumi anni goshi erhi wêne oshîbirira okubalanga omu irungu, barhanabuliragwa n'akantu ciru n'akaguma, emyambalo yâbo erhashosihalaga, n'amagulu gâbo garhahêmaga.

²² Wabagabire amâmi n'amashwa, banaciyîma omu cihugo ca Sihoni, omu cihugo ca mwâmi Heshiboni, omu cihugo ca mwâmi Bashani.

²³ Waluzize abâna bâbo nka nyenyêzi z'emalunga, wanacibahêka muli cirya cihugo wabwîraga ababusi bâbo mpu banacijemwo, baciyimemwo.

²⁴ Abâna banaciyisha bakola bal'iyîma muli eco cihugo, embere zâbo wanacifunyâza abayûbakaga muli eco cihugo, bo: banya-Kanâni. Wanacibahira omu maboko gâbo, kuguma n'abâmi n'olubaga mpu bône babajire oku banalonzize.

²⁵ Bayanka ebishagala byâli bihamike bwinjà n'ebihugo biyera, bayanka e nyumpa zâli ziyu-jwîre bintu bya ngasi lubero, amalîba gali erhi gahumbirwe, amashwa g'emizâbîbu, ag'emibô, emizêti, n'emirhi y'emirehe ya ngasi lubero. Bâlya. bayigurha, batwera bwenêne, balama ntyo omu bugale, oku bwinjà bwâwe bunji.

²⁶ Ci kandi babà bagoma banacihindula kuli

we, oburhegesi bwâwe, babuhira enyuma ly'omugongo gwâbo, bayîrha abalêbi bâwe bakazâg'imanyîsabo obuhamîrizi bwâwe mpu lyo babahêka emunda oli, banajira agandi mabî manji

²⁷ Okubundi wanacibahâna omu maboko g'abashombanyi bâbo. Ci amango balakaga, bayâmira emunda oli, emwâwe empingu, omu bwonjo bwâwe bunji wanacibahâ abacunguzi babalîkûzagya omu maboko g'abo bashombanyi bâbo.

²⁸ Erhi babà bamaluhûka, kandi bashubira omu mabî gâbo embere zâbo; nâwe wanacibaleka omu maboko g'abashombanyi bâbo, babarhegeka bwenêne. Ci kandi bashub'ikâlakira emunda oli na nâwe wayumva izù lyâbo kurhenga empingu, n'omu bwonjo bwâwe, wabalikûza kanji kanji.

²⁹ Ntâko orhajiraga mpu lyo bashub'igaluka emunda oli, cikwône oku buhwinja bwâbo barhayumvagya amarhegeko gâwe, bakabulira amahano gâwe, nobwo go gahâna obuzîne kuli ngasi yêshi onagashimba, bakaz'icigûkumula ebirhugo, baniola ecikanyi c'igosi, balahira okuyumva.

³⁰ Wabalembire myâka erhali minyi, wabarhonda n'omûka gwâwe, n'abalêbi bâwe barhanayumvagya. Lêro wanacibahâna oku mshanja ganali omu cihugo.

³¹ Ci oku bwonjo bwâwe orhabalekêreraga, orhabaherêrekezagya, bulya we Nyamuzinda w'olukogo, munyabwonjo bunji.

³² Na bunôla mâshi Yâgirwa Nyakasane Nya-

muzinda wîrhu, we Nyamuzinda mukulu, Ogala-byoshi na wa kujugumya, we olanga endagâno yâwe bwinjà, orhalolaga ebintu bya busha busha, aga malumwa goshi garhujirekwo, rhwenene, abâmi bîrhu, abarhambo bîrhu, abadâhwa bîrhu, abalêbi bîrhu, ababusi bîrhu, n'olubaga lwâwe lwoshi kurhenga oku bâmi b'e Sîriya kuhika mwa zino nsiku.

³³ Wabîre mushinganyanya omu ngasi byoshi byarhuyishire bulya wanarhujirire okushingânîne, cikwône rhwono rhubà bantu babî.

³⁴ Abâmi bîrhu, abakulu bîrhu, abadâhwa bîrhu, n'ababusi bîrhu, barhashimbaga oburhegesi bwâwe, barhayumvagya amarhegeko gâwe, oli ebindi by'obuhamîrizi wakazâg'ijira kulibo.

³⁵ Omu bwâmi bwâbo, omu karhî k'aminjà manji wakazâg'ibajirira, muli cirya cihugo cigali na cigale wabahâga, barhakukoleraga, barhalek-aga emicô yâbo mibî.

³⁶ Ci, alaga oku rhwoyu rhukola bajà ene! Lolaga oku rhwabêrire bajà muli cirya cihugo wahâga ababusi bîrhu mpu bakalya mulico, na ngasi bindi binjà byamwo.

³⁷ Cicolaga ciyêrera abâmi warhuhâga mpu bakarhurhegeka erhi byâha bîrhu birhuma. Bakolaga bajira emibiri yîrhu oku banalonzize, n'ebintu bîrhu kwo na kwo. Rhuli omu malibuko manji bwenêne.

10

Okucîhâna kw'olubaga

¹ Kuli okwo kwoshi rhwanahâna omuhigo. Gwanaciyandikwa n'abakulu bîrhu Abaleviti n'Abadâhwa banacinanîzakwo ecimanyîso c'okuyêmêra kwâbo...

² Alaga abananîzizekwo ecimanyîso câbo: Nehemiya murhambo, mwene Hakalya na Sidikiya.

³ Seraya, Azariya, Yirmeya,

⁴ Pashehuri, Amariya, Malkiya,

⁵ Hatushi, Shebanya, Maluki,

⁶ Harimu, Meremoti, Obadiya,

⁷ Daniyeli, Ginetoni, Baruki,

⁸ Meshulami, Abiya. Miyamini,

⁹ Maazya, Bilgayi, Shemaya; boshi bâli badâhwa.

¹⁰ Kandi Abaleviti: Yozwè, mwene Azanya, Binwi w'omu bagala ba Henadadi, Kadmiyeli,

¹¹ na bene wâbo: Shebanya, Hodayi, Kelila, Pelaya, Hanani,

¹² Mika, Rehobu, Hashabiya,

¹³ Zakuru, Sherebiya, Shebanya,

¹⁴ Hodiya, Bâni, Beninu.

¹⁵ Abakulu b'olubaga: Parcoshi, Pahati-Mowabu, Elamu, Zatu, Bâni,

¹⁶ Buni, Azgadi, Bebayi,

¹⁷ Adoniya, Bigwayi, Adini,

¹⁸ Ateri, Hizikiya, Azuru,

¹⁹ Hodiya, Hashumu, Bezayi,

²⁰ Harifu, Anatoti, Nebayi,

²¹ Magpisha, Meshulami, Heziri,

²² Meshezabeli, Sadoki, Yaduwa,

²³ Pelatiya, Hanani, Anaya,

²⁴ Hosheya, Hanalya, Hashubu,

- 25 Haloweshi, Pileha, Sahobeki,
26 Rehumi, Hashabna, Maaseya,
27 Ahiya, Hanani, Anani,
28 Maluki, Harimi, Bânâ.

29 Abasigalaga b'olubaga: Abadâhwa, abaleviti, abalanga aka-Nyamuzinda, abimbiza, bene Nati-neni, na ngasi bandi bacîyegûlaga oku lubaga mpu lyo bashimba oburhegesi bwa Nyamuzinda, abakazi bâbo, bagala bâbo, bâli bâbo na ngasi boshi bankahashir'iyumva.

30 Abo boshi banacicîlunga kuli bene wâbo, abaluzi bâbo, balagânana omu kunywa ecihango, omu kulahira ibango, mpu bashimba oburhegesi bwa Nyamuzinda bwahânagwa na Mûsa murhumisi wa Nyamuzinda mpu rhubushimbe rhunashimbe n'agandi marhegeko goshi ga Nnâmahanga, Nyamuzinda wîrhu, na ngasi bindi binwa byâge byoshi.

31 Rhwalagânana oku rhurhahâne abâna-nyere bîrhu oku mashanja g'ebyo bihugo n'oku rhurhâyanke bâli bâbo mpu rhubahê bagala bîrhu.

32 Kandi rhwalagânana oku erhi amashanja ga muli eci cihugo gankanayîsha mpu gal'iguza ebirugu, kandi erhi biryo bilebe oku lusiku lwa Sabato, rhurhagule bici kuli olwo lwa Sabato, n'oku lundi lusiku oku rhwaleka oku mwâka gwa kali ndarhu obudaka buyîse, buhûmûke kuguma na ngasi myenda yalyûlwa.

33 Rhwacîrhegeka rhwêne oku rhukâlyûla eci-gabi ca kasharhu c'esikeli ngasi mwâka oku mikolo y'aka-Nyamuzinda.

³⁴ Oku kugula emigati y'enterekêro, oku by'embâgwa n'enkalangè ya ngasi mango oku nterekêro ya Sabato, ez'omwêzi, oku nsiku nkulu, oku bintu bigishe, oku nterekêro y'ebyâha, lyo rhulyûla oku byâha bya bene Israheli, oku ngasi hyoshi hijirwa omu nyumpa ya Nyamuzinda wîrhu.

³⁵ Abadâhwa, abaleviti, n'olubaga lwoshi rhwanaciyêsha ecigole c'okulola kurhi eby'enshâli z'aka-Nyamuzinda byagendeka, lyo ngasi mulala gukaz'ihêka enshâli omu ka-Nyamuzinda, ngasi baguma amango banatwîrirwe ngasi mwâka oku gundi, mpu zikatwânwa oku luhêrero lwa Nyamuzinda Nyakasane wîrhu nk'oku binadesirwe n'oburhegesi.

³⁶ Rhwanalagânana oku rhwakâlêrha ngasi mwâka emburho ntangiriza eyêzire oku myâka yîrhu omu ka-Nyamuzinda, ebè mburho y'ebihumbwa ekuzimu nîsi erhi ebiyêra oku mirhi.

³⁷ Rhwanalagânana oku rhwakâlêrha omu nyumpa ya Nyamuzinda wîrhu, oku badâhwa bajira emikolo omu nyumpa ya Nyamuzinda wîrhu, ngasi ciburhwa-lubere c'abâna bîrhu, ebintu bîrhu nk'oku binayandisirwe, oku bya olubere lw'enkafu zîrhu n'ebibuzi bîrhu.

³⁸ Kuguma n'okwo, rhwalagânana oku rhwakash'îlêrhera abadâhwa omu nyumpa ya Nyamuzinda wîrhu ebiyungulûlwa burhanzirhanzi by'oku migati yîrhu, oku nterekêro rhwagoshôlaga oku malehe g'emirehe yoshi, oku mamvu mahyâhya g'idivayi, n'oku

mavurha; rhwalagânana okurhwakaz'ilyûla entûlo y'obudaka bwîrhu oku baleviti. N'oku abaleviti bônene bakazâg'ijuhîsa entûlo omu bishagala byoshi bijira amashwa.

³⁹ Omudâhwa, mugala wa Aroni, akaz'iyôrha ali boshi n'abaleviti ago mango g'okuvurhîsa entûlo, n'abaleviti banahêka entûlo omu ka-Nyamuzinda wîrhu, omu biyumpa by'enyumpa y'embîkwa.

⁴⁰ Okwo ebwa kubà bene Israheli, bene Levi bahêka omwo biyumpa empongano z'engano n'ez'idivayi lihyâhya n'ez'amavurha, omwo mwo mwanali ebirugu by'ahatagatîfu, abadâhwa bajira enterekêro abalanzi b'emihango n'abimbiza. Ntyôla rhurhankacijanda enyumpa ya Nyamuzinda wîrhu.

11

Eyindi Myanzi eyêrekîre okulungwa kwa Yeruzalemu

¹ Abarhambo b'olubaga boshi bayûbaka aha Yeruzalemu, abasigalaga omu lubaga bayêsha ecigole mpu barhengemwo muguma oku bantu ikumi aj'iyûbaka e Yeruzalemu, cishagala citagatîfu, ebindi bigabi mwenda biyôrhe omu bindi bishagala.

² Olubaga lwagisha balya boshi bacîgoshôlaga bônene mpu bagend'iyûbaka omu Yeruzalemu.

³ Alaga abakulu b'emilala barhengaga omu bindi bishagala baj'iyûbaka e Yeruzalemu omu bishagala bya Yûda, ngasi muguma ayûbaka omu ishwa lyâge, omu cishagala câge, abadâhwa, abaleviti, abanyatineni na bagala b'abarhumisi

ba Salomoni. Olubaga lw'Abayahudi omu Yeruzalemu.

⁴ Abayûbakaga e Yeruzalemu, bene Benyamini na bene Yûda. Muli bene Yûda mwâli Ataya, mugala wa Uziya mwâna wa Zakariya mugala wa Amarya; Shefatya mwâna wa Mahalaleel, w'omu bûko bwa Peresi;

⁵ Maseya mugala wa Baruki, mugala wa Koloziya, mugala wa Hazaya, mugala wa Adaya, mugala wa Yoyaribu, mugala wa Zakariya na mugala wa Shela.

⁶ Omubalè gw'ab'omu nkomôka y'Abaperesi bâli e Yeruzalemu bâli balume magana anni na makumi gali ndarhu na munâni.

⁷ Alaga bene Benyamini nabo: Salu mugala wa Meshulami, mugala wa Yowedi, mugala wa Pedaya, mugala wa Kolaya, mugala wa Maseya mugala wa Itiyeli, mugala wa Yesaya.

⁸ N'enyuma zâge, Gabayi-Salayi boshi haguma: magana gali mwenda na makumi abiri na munâni.

⁹ Yoweli mugala wa Zikiri ye wali murhambo wâbo, na Yûda mugala wa Hasenuwa ye wali murhambo wa kabiri omu lugo.

¹⁰ Omu badâhwa: Yedaya, mugala wa Yakini,

¹¹ Seraya mugala wa Hilkiya mugala wa Meshulamu mugala wa Sadoki, mugala wa Merayoti, mugala wa Ahitubu muluzi w'omu nyumpa ya Nyamuzinda.

¹² Na bene wâbo bakaza g'ikola omu ka-Nyamuzinda: magana munâni na makumi abiri na babiri; Adaya mugala wa Yorohamu, mugala wa Pelalya, mugala wa Amusi, mugala wa

Zakariya, mugala wa Pashehuriya, mugala wa Malkiya,

¹³ boshi na bene wâbo bo barhambo b'emilala bahika bantu: magana abiri na makumi anni na babiri; na Amasayi mugala wa Azareli, mugala wa Ahazayi mugala wa Meshilemoti, mugala wa Imeri,

¹⁴ boshi haguma na bene wâbo bakola bajà oku matabâro: igana na abiri na munâni; Zabdiyeli mugala wa Hagedoli ye wali murhambo wâbo.

¹⁵ Omu baleviti, Shemaya mugala wa Hashubu wa Azirikamu wa Hashabiya mwene Buni;

¹⁶ Shabtayi na Yozabadi bo bakazâg'ilâlîra ebintu by'embuga y'aka-Nyamuzinda, àli w'omu murhwe gw'Abaleviti;

¹⁷ Matanya mugala wa Mika, mugala wa Zabudi mwene Asafu ye wali murhambo wakazâg'irhangiza olwimbo lw'okuvuga omunkwa amango bakola baharâmya; Bakubukiya ye wali wa kabiri muli bene wâbo, na Obadiya mugala wa Shamuwa mwene Galali mugala wa Yedutuni.

¹⁸ Abaleviti boshi omwo cishagala citagatîfu bahika bantu magana abiri na makumi gali munâni na bâni.

¹⁹ Abalanzi b'enyumvi: Akubu, Talmoni, na bene wâbo, boshi haguma bahika: igana na makumi gali nda na babiri.

²⁰ Abandi bene Israheli, abadâhwa, abaleviti, bali omu bishagala byoshi bya Yûda, ngasi muguma aha mwâge.

²¹ Abayankirirwe, bayûbaka omu murhundu gwa Ofeli; Siha na Gishapa bo bâli barhambo

b'abo bayankirirwe.

²² Abarhambo b'abaleviti aha Yeruzalemu, àli Uzi mugala wa Bâni, mugala wa Hashabiya, mugala wa Matanya, mugala wa Mika w'omu bene Asafi, n'omu bîmbiza bali bagwêrhe omukolo gw'okukakola omu ka-Nyamuzinda.

²³ Kulya kubà hàli irhegeko lyâgo lyâgo lya mwâmi liyêrekîre abimbiza n'oluhembo lwa ngasi lusiku lwàli luyandisirwe.

²⁴ Petahiya mugala wa Meshezabeli, muguma w'omu bene Zera mugala wa Yûda ye wali murhambo wa mwâmi oku biyêrekîre olubaga byoshi.

Abayûbaka omu bindi bishagala

²⁵ N'omu bishagala, n'amashwa gâbyo, bene Yûda bayûbaka; aha Kiriyaati Arba n'omu mirhundu yâge, bayûbaka aha Diboni n'omu mirhundu yâge, bayûbaka aha Yekabiseyi n'omu mirhundu yâge,

²⁶ Aha Yeshuwa, aha Molada, Beti-Paleti,

²⁷ aha Hasarusuwali, Bersheba, n'emirhundu yâge.

²⁸ Bayûbaka aha Siklagi, aha Mekona n'omu bishagala byâge byoshi;

²⁹ bayûbaka aha En-Rimoni, aha Soreya, aha Yarmuti,

³⁰ aha Zonowa, aha Adulamu, n'omu bishagala byâge, aha Lakishi n'omu cihugo câge coshi, aha Azeka n'omu mirhundu yâge: bayûbaka kurhenga e Bersheba, kuhika aha Kabanda ka Hinomu.

³¹ Muli bene Benyamini, baguma bayûbaka kurhenga e Geba, aha Mikemasi, aha Aya, Beteli n'omu mirhundu yâge,

³² bayûbaka aha Anatoti, aha Nobu, aha Ananiya,

³³ bayûbaka aha Hasori, aha Rama, aha Guyi-tayimu,

³⁴ bayûbaka aha Hadidi, aha Seboyimu, aha Nebalati,

³⁵ bayûbaka aha Lodi n'aha Ono, omu kabanda k'Abakozi.

³⁶ Omu Baleviti mwâli emirhwe yabâga ya Yûda, lêro bacîjîra kuli Benyamini.

12

Abadâhwa n'Abaleviti bayâgaluka amango ga Zorobabeli na Yozwè

¹ Alaga omurhwe gw'abadâhwa n'abaleviti bayâgalukaga kuguma na Zorobabeli mugala wa Shealtieli boshi na Yozwè: Seraya, Yirmeya, Ezra.

² Amarya, Maluku, Hatushi,

³ Shekanya, Rehumu, Meremoti,

⁴ Ido, Ginetoyi, Abiya,

⁵ Miyamini, Maadya, Bilga,

⁶ Shemaya, Yoyaribu, Yedaya.

⁷ Salu, Amok, Hilkiya, Yedaya; abo boshi bâli bakulu ba badâhwa amango ga Yozwè kuguma na bene wâbo.

⁸ Abaleviti: Yozwè, Binuwi, Kadmiyeli, Shere-biya, Yehuda, Matanya, ye wali oyimanzibwe kuguma na bene wâbo oku nyimbo z'okukuza Nyamuzinda.

⁹ Bakubukiya, Uni, bene wâbo bali balanzi, bali bagwêrhe omukolo gw'okukabashuza, okuk-abayankirira.

Iburha ly'Abadâhwa bakulu

¹⁰ Yozwè aburha Yoyakimu, Yoyakimu aburha Eliyashibu, Eliyashibu aburha Yoyada.

¹¹ Yoyada aburha Yônatani; na Yehanani aburha Yaduwa.

¹² Alaga omu badâhwa bâli bakulu b'emilala amango ga Yoyakimu: kuli Seraya, Meraya; kuli Yirmeya, ali Hananiya;

¹³ kuli Ezra, Meshulami; kuli Amariyali, Yohâna;

¹⁴ kuli Meliki, àli Yônatani; kuli Shebanya, àli Yozefu; kuli Harimu, Adena;

¹⁵ kuli Merayoti Helkayi;

¹⁶ kuli Ido, Zakariya; kuli Ginetoni, Meshulami;

¹⁷ kuli Abiya, Zikiri; kuli Minyamini; Kuli Moadiya, Piltayi;

¹⁸ kuli Bilga, Shamuwa; kuli Shemaya, Yônatani;

¹⁹ kuli Yoyaribu, Matenayi; kuli Yedaya, ali Uzi;

²⁰ kuli Salayi, Kalayi; kuli Amoki, Eberi;

²¹ kuli Hilkiya, Hashabiya; kuli Yedaya, Netaneli.

²² Omu mango ga Eliyashibu, aga Yoyada; aga Yohanani; abaleviti abakulu b'emilala y'abadâhwa bayandikwa omu citabu c'enganîro kuhika kuli Dariusi w'omu Persi.

²³ Bene Levi, abâli bakulu b'emilala banaciyandikwa omu citabu c'Enganîro kuhika oku mango ga Eliyashibu gône.

²⁴ Abakulu b'abaleviti: Hashabya, Meshulamu na Yozwè, mugala wa Kadmiyeli ye

wal'igwêrhe omukolo, kuguma na bene wâbo, okukâkuza n'okushenga Nyamuzinda nka kulya Daudi muntu wa Nnâmahanga anarhegekaga, cigamba ciguma cikâyîmbiza, ecindi cikâshuza.

²⁵ Mataniya, Bakubukiya, Obadiya, Meshulamu, Talmoni na Akubu, bo bâli balanzi b'emihango; bakâg'ibêra oku c'olusò c'enyumvi.

²⁶ Bakoziye ntyo omu mango ga Yoyakimu mugala wa Yozwè, mwene Yosadaki n'omu mango ga Nehemiya ye wali murhambo na Ezra ye wali mudâhwa na mwandisi.

Okugisha ebyôgo bya Yeruzalemu

²⁷ Erhi bakola bagisha ebyo byôgo bya Yeruzalemu, balâlîka abaleviti boshi, ngasi aha banayûbakaga mpu bayîshe aha Yeruzalemu lyo bageza olwo lusiku lukulu omu busîme n'enyimbo z'okukuza, zazihwa, n'ennanga n'enzenze.

²⁸ Bagala b'abimbiza nabo b'omu bishagala by'eburhambi bwa Yeruzalemu bashûbûzanya; byo birigi bishagala bya Netofayasi,

²⁹ Bet-ha-Gilgal n'omu cihugo ca Geba na Azemaveti, ebwa kubà abo bîmbiza bayûbasire ngasi baguma olwâbo lugo omu marhambi ga Yeruzalemu.

³⁰ Abadâhwa n'abaleviti erhi babà bamaciyôbôla n'olubaga, bakangûla olugurhu n'emihango.

³¹ Nashoneza abaluzi ba bene Yûda boshi kuli lulya lugurhu, abantu nabo bajira nkere ibiri oku lugendo lutagatifu. Olukere lwa burhanzi lwayîsha ebwa kulyo kw'olugurhu olunda lw'omuhango.

³² Enyuma lyâbo yayisha Hoshaya na cigabi ciguma ca baluzi ba bene Yûda

³³ Azariya, Ezra, Meshulamu, Yehuda,

³⁴ Shemaya, Benyamini, Yirmeya,

³⁵ bagala b'abadâhwa bayisha n'emishekera, bali gi: Zakariya, mugala wa Yônatanî, mugala wa Shemaya, mugala wa Matanya, mugala wa Mikanya, mugala wa Zakuru, mugala wa Asafi na bene wâbo.

³⁶ Shemaya, Azareli, Milalayi, Maayi, Natanaeli, Yûda na Hanani bâli badwîrhe ebirugu Daudi akâg'ikolêsa oku nzihwa. Omwandisi Abashokolera.

³⁷ Aha muhango gw'Amaliba, basôka, n'aha mbêre zâbo hâli amashonezo g'olugo lwa Daudi, bagera oku lugurhu burherema enyanya ly'enyumpa ya Daudi kuhika aha muhango gw'Amîshi olunda lw'ebushoshôkero bw'izûba.

³⁸ Ecigamba ca kabiri cabugânana n'eca burhanzi; nal'inciyîmanzize na cigabi ciguma ca lubaga okwo lugurhu. Kurhenga oku nyanya lya enkingi y'amatabâro, lwagenzekanwa kuhika aha lugurhu lwâli lugali.

³⁹ Kandi kurhenga oku nyanya ly'omuhango gwa Efrayimu, kuhika oku muhango Mîra, oku muhango gwa Enfî; kurhenga oku cigamba ca Hananeli n'oku muhango gwa Meya kuhika oku muhango gw'Ebibuzi; baj'iyîmanga aha muhango gw'e mpamikwa.

⁴⁰ Biryâ bigamba byombi byaj'iyîmanga omu ka-Nyamuzinda, na nâni erhi ndi haguma n'ecihimbi c'abakulu b'abatwî b'emmanja bali rhweshi haguma n'aba:

⁴¹ abadâhwa Elyakim, Maseya, Minyamini, Mikaya, Eliyehoyenayi, Zakariya, Hananiya, boshi n'emishekera

⁴² haguma na Maseya, Shemaya, Eleazari, Yehohanani, Elamu, Ezeri, Malkiya, Ananiya. Abayimba nabo bayumvikana, bâli bayimangîrwe na Yizirahya.

⁴³ Olwo lusiku bahêra enterekêro nkulu, basîma bulya Nyamuzinda abashagalusize n'obusîme bunene. Abakazi n'abâna bâbo basîma bwenêne. Ecihôngêro c'obushagalukenye calumira omu Yeruzalemu, cayumvikana ciru na kuli bwenêne.

Amango g'omuhigo nkana

⁴⁴ Ago mango enyumpa y'okubîkiramwo ebiryo, ebisârûlwa birhangiriza, n'entûlo, bayihirakwo abalanzi mpu bakaz'iyilundikamwo ebigabi bidwirhirwe abadâhwa bene-Levi; bigabi byakâg'irhenga omu bishagala byoshi, nk'oku byanal'irhegesirwe. Bulya Yûda ali asîmire okubona abadâhwa n'abaleviti bo shi bali omu mikolo yâbo.

⁴⁵ Bakazâg'ijira emikolo ya Nyamuzinda wâbo, n'enterekêro y'okuyobôka kuguma n'abimbiza n'abalanzi b'emihango nk'oku Daudi anali arhegesire n'omugala Salomoni.

⁴⁶ Bulya mîra omu mango ga Daudi n'aga Asafi, hali omurhambo w'abimbiza b'enyimbo z'okuharâmya n'okuvuga omunkwa emwa Nnâmahanga.

⁴⁷ Israheli yêshi omu mango ga Zerobabeli n'aga Nehemiya, bakazâg'ihâna ecigabi c'abimbiza n'ec'abalanzi b'emihango; nabo abaleviti bakâhâbwa entûlo ntagatîfu, abaleviti

nabo kuli cirya cigabi câbo, banahàkwo bene Aroni.

13

¹ Mw'ago mango basomera olubaga omu citabu ca Mûsa, banacishimâna bayandisiremwo oku omunya-Amoni n'omunya-Mowabu barhakwânîni bakaz'ijà omu ndêko ya Nyamuzinda.

² Bulya barhayîsh'iyankirira bene-Israheli n'amîshi n'omugati, na bulya bashumisire Balaamu mpu ahehêrere bene Israheli, ci Nyamuzinda wîrhu ahindula enfûlago okubà mugisho.

³ Erhi bayumva eryo irhegeko, bayungula bene Israheli oku bandi b'embuga.

Oburhumisi bwa kabiri bwa Nehemiya

⁴ Embere z'okwo, omudâhwa Eliyashibu ye wali n'omukolo gw'ebuyumpa by'aka-Nyamuzinda, analigi mwene wâbo Tobiya,

⁵ ali amamurheganyiza ecumpa cihamu mwo bakazâg'ibîkira burhanzi enterekêro, enshangi, ebirugu, entûlo y'engano, idivayi lihyâhya, amavurha, empongano y'abaleviti, ey'abimbiza, ey'abalanzi b'emihango n'ebi bakazâg'ihôgeza abadâhwa.

⁶ Kurhenga ako kasanzi byabâga ntyo, ntali aha Yeruzalemu, bulya omu mwâka gwa makumi asharhu n'ibiri y'okuyîma kwa Artazerzesi mwâmi w'e Babiloni na shubira emunda mwâmi ali. Enyuma lya nsiku nsungunu mwâmi ashub'inyêmêrera okushubira e Yeruzalemu.

⁷ Nabona obubî Eliyashibu ajiriraga Tobiya erhi amujirira ecumpa omu bululi bw'aka-Nyamuzinda.

⁸ Nayumva kwanduma bwenêne nanakwêba ebirugu bya Tobiya embuga byoshi,

⁹ nanacirhegeka nti bashakûlule ebyumpa, nashubizamwo ebirugu by'aka-Nyamuzinda, ntûlo n'enshangî.

¹⁰ Nanacyumva oku ecigabi c'abaleviti cirhaciânagwa n'oku abimbiza bajiraga ogwo mukolo omu ka-Nyamuzinda baciâyâkîre ngasi muguma acîshubirira omu mwâge, omu mashwa gâge.

¹¹ Nakalihira abatwî b'emmanja nabo, nababwîra, nti: «Carhumaga enyumpa ya Nyamuzinda elekêrerwa?» Nashûbûza abaleviti n'abayîmha boshi nabashubiza omu mukolo gwâbo.

¹² Okubundi Yûda yêshi anacilêrha entûlo yâge y'engano n'ey'amamvu g'idivayi lihyâhya n'amavurha, abihira omu mbîko.

¹³ Nahà Shelemiya omukolo gw'okulanga embîko zoshi, ye wali mudâhwa na Sadoki ye wali mwandisi na Pedaya muleviti. Owakaz'ibarhabâla ye Hanani, mugala wa Zakuru mwene Mataniya, bulya abantu bakazâg'ibakenga nka bantu bashingânîne. Bo bâli n'omukolo gw'okugabira bene wâbo.

¹⁴ Onyibuke Yâgirwa Nyamuzinda wâni kuli okwo kurhumire, omanyè wankazâza ebijiro by'ohuzigire najiraga erhi ka-Nyamuzinda n'emikolo yako erhumire.

¹⁵ Muli ago mango nanacibona omu Buyahudi abantu bakazâg'ikanda amango ga Sabato, abakazâg'iyîsha babarhuzize ebihêsi byâbo emizigo y'ebyâsi n'idivayi n'ensisi z'emizâbîbu n'emitini, emibô n'eyindi mizigo ya ngasi lubero bakazâg'ibihêka e Yeruzalemu amango ga Sabata; nakabalongôza amango bakazâg'iguza ebiryo byâbo.

¹⁶ Abanya-Tiri bayûbakaga aho bakâg'ilêrha enfî n'oburhunzi bwa ngasi lubero, bakaz'ibiguza amango ga Sabato, bakaz'ibiguliza bene Yûda n'ab'aha Yeruzalemu.

¹⁷ Nanacikalihira abakulu b'Abayahudi, nanacibabwîra. nti: «Cijiro cigalugalu cici eci mudwîrhe mwajira ntya omu kuhemula olwa Sabato?

¹⁸ K'arhali ntya kwo basho bakazâg'ijira kwarhumaga Nyamuzinda wîrhu arhurhumira aga malibuko ga ngasi lubero kuli rhwe omu kuhemukira olwa Sabato!»

¹⁹ Kandi narhegeka, nti: «Ngasi mango bukanayira, enyumvi zoshi zikaz'ihamikwa nka gakola malâliro ga Sabato», nanashub'irhegeka, nti: «Barhaziyigulaga burhanacibà ebuzinda bwa Sabato». Nahira abantu bâni aha mihango nti harhajiraga omushoko gwankaja omu lugo lwa Sabata.

²⁰ Okubundi abarhunzi n'abal'igula bakaz'igeza obudufu na ciru n'amadufu abiri iduli lya Yeruzalemu.

²¹ Nabakalihira; nanababwîra, nti: «Cirhuma mugeza obudufu oku lugurhu? Mukashubirira, nammugwârha nnamushwêke». Kurhenga olwo

lusiku barhacikazâg'iyîsha olwa Sabato.

²² Narhegeka abaleviti nti bacîyôbôle, bayîsh'ilanga enyumvi lyo olwa Sabato lujirwa lutagatifu. Oshub'iyûbaka mâshi Nyamuzinda wâni onambabalire erhi okwo kwo kurhumire, nk'oku obwonjo bwâwe bunali!

²³ Muli ago mango nashub'ibona Abayahudi bali bayansire abakazi banya-Ashidodi n'abanya-Amoni n'abanya-Mowabu.

²⁴ Oku bâna bâbo, banji bakazâg'iderha olulimi lw'abanya-Ashidodi erhi lundi lulimi lwa bûko buguma muli ago, ci barhaciyishigi ciyahudi.

²⁵ Nakabalongôza n'okubahêherera, nakashûrha banji muli bo n'okubagûgula emviri ciru n'okubalahiriza oku izîno lya Nyamuzinda, nti: «Irhondo murhacishubiriraga mpu mwahâna bali binyu mpu bagala bâbo babayanke nîsi erhi mpu bagala binyu bayanke bali bâbo, kuhanzi bwe kuli mwe n'oku bâna binyu».

²⁶ K'arhali okwo kwo Salomoni, mwâmi w'Israheli agayisagya mwo Nyamuzinda? Omu mashanja goshi ntà mwâmi wal'iyôsire akâge, àli azigîrwe bwenêne na Nyamuzinda wâge. Nyakasane àli amujizire mwâmi omu Israheli mwoshi. Kurhanarhumaga ciru naye abakazi b'embuga barhamuhirimiza omu byâha.

²⁷ Ka kunashingânîne ninyu bayumve mwajizire eco câha cinene ntyo: okuhemukira Nyamuzinda winyu omu kuyanka abakazi b'embuga!

²⁸ Muguma oku bâna ba Yoyada, mwene Eliyashibu, ye mudâhwa mukulu, àli mukwî wa Sanbalati munya-Horoni. Namulibirhakwo, ajà kulî.

²⁹ Yâgirwa Nyamuzinda, okengêre abo bantu n'okwo bahemukiraga obudâhwa n'endagâno y'abadâhwa n'abaleviti.

³⁰ Nabarhenzakwo ebyo bigalugalu by'embuga. Oku badâhwa n'oku baleviti nabajirira ngasi baguma amarhegeko bakashimba omu mikolo yâbo.

³¹ Najira n'agandi oku nshâli zakahânwa oku lusiku lunatwîrwe kuguma n'oku by'emyâka mi-hyâhya.

Okaz'inkengera Yâgirwa Nyamuzinda wâni lyo ncira.

BIBLIYA NTAGATIFU OMU MASHI
The Holy Bible in the Shi language of the Democratic
Republic of the Congo: Bibliya Ntagatifu omu mashi
(Bible with Deuterocanon)
La Sainte Bible en langue shi de la République
démocratique du Congo

copyright © 2024 BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Language: Mashi (Shi)

Contributor: BUKAVU Mashi and other Kivu Languages Bible

Bibliya aha nfune ajage n'emurhima n'omu bijiro

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

32d7d8c6-4f1f-556c-bf3d-9ed771bbfd1e